

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

Preț: 300 de forinți
Cu abonament: 130 de forinți

FONDAT ÎN 1951

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXX NR. 32

Vineri,
7
AUGUST
2020

9 771418 834006

20032

O scrisoare
nebăgată
în seamă

(Pagina 3)

Să cunoaștem
mai bine
orașul Jula!

(Pagina 5)

Patru decenii
în slujba limbii române
și a ascultătorului (2)

(Paginile 5 și 9)

Calendar ortodox

10 august, luni, Sf. Mc. Arhid. Lavrentie; Sf. Sfințit Mc. Sixt, Ep. Romei; Sf. Mc. Ipolit (Post)
 11 august, marți, (+) Sf. Nifon, Patr. Constantinopolului; Sf. M. Mc. Evplu, arhid. (Post)
 12 august, miercuri, Sf. Mc. Fotie, Anichit, Pamfil și Capiton; Sf. Cuv. Palamon (Post)
 13 august, joi, Mutarea moaștelor Sf. Cuv. Maxim Mărt.; Sf. Cuv. Dorotei și Dositei (Odovania Praznicului Schimbării la Față a Domnului) (Post)
 14 august, vineri, Înaintepăznuirea Adormirii Maicii Domnului; Sf. Prooroc Miheia (Prohodul Maicii Domnului) (Post)
 15 august, sâmbătă, (+) Adormirea Maicii Domnului
 16 august, duminică, Sf. Mahramă a Domnului; (+) Sf. Martiri Brâncoveni Constantin Vodă cu cei 4 fii ai săi: Constantin, Ștefan, Radu, Matei și sfetnicul Ianache; (+) Sf. Cuv. Iosif de la Văratec. Duminica a X-a după Rusalii (Vindecarea lunaticului)

Omul săptămânii

Gen. Gheorghe Mărdărescu

Cu 154 de ani în urmă, pe 4 august 1866, s-a născut la Iași, Gheorghe D. Mărdărescu, generalul armatei române, decorat de Regele Ferdinand și Regina Maria cu Ordinul militar Mihai Viteazul clasa a III-a, pentru acțiunea contra regimului bolșevic al lui Kun Béla din Ungaria. Interesantă este data de 4 august, deoarece în 1919, chiar în ziua de naștere a generalului Mărdărescu, Armata Română ocupa

Budapesta, învingând regimul bolșevic al lui Kun Béla.

Mărdărescu s-a dedicat carierei militare și a urmat studii la Școala Superioară de Război din București și cursuri superioare la Brueck, în Austro-Ungaria, și la Berlin-Spandau în Germania. A ocupat diverse funcții în armată și în învățământul militar și în 1913, la izbucnirea celui de-al doilea război balcanic, avea gradul de colonel și funcția de șef al statului major al Corpului 1 de armată.

La intrarea României în Primul Război Mondial, în 1916, Mărdărescu a primit comanda brigăzii 18 de infanterie și imediat a fost desemnat în funcția de șef al Corpului III al armatei. La declanșarea războiului cu Ungaria, Mărdărescu avea în subordine grupul de unități Sud, format din trei divizii și un regiment, cu misiunea de a trece la ofensivă în cazul în care armata maghiară va continua atacurile începute în luna aprilie 1919. În urma bătăliei de pe râul Tisa din 20–26 iulie 1919, armata română o învinge pe cea maghiară și ocupă capitala Ungariei. Prin acest act, Gheorghe Mărdărescu și Armata Română a reușit lichidarea celui de-al doilea regim bolșevic din Europa instalat după cel de la Moscova.

Între 1922 și 1926, Mărdărescu a fost ministru de război în guvernul condus de Brătianu, cel mai lung și mai stabil guvern din perioada interbelică. În 1925, generalul Mărdărescu a publicat volumul „Campania pentru desrobirea Ardealului și ocuparea Budapestei (1918–1920)” în care descrie amănunțit luptele duse cu unitățile maghiare, situația deplorabilă a locuitorilor Ungariei și măsurile luate de autoritățile militare române pentru pacificare.

Poza săptămânii

Ștefania și Efrem din Jula, câștigătorii lei 2020. Prin tragerea la sorți în direct pe 24 iunie, a câștigătorului concursului lansat de Ziua lei, pe grupul de Facebook „Români în Ungaria”, a fost extras numele Iulianei Farcas Jumolea, o româncă stabilită la Jula, care a ales însă să-și doneze premiul către o familie cu doi copii din Jula.

Pe copertă: Cetatea Julei

Maslu la Micherechi

Pe 15 august va fi Maslu de obște la Biserica Ortodoxă Română din Micherechi. În această parohie, tradiția este de a se săvârși maslu cu ocazia sărbătorii Sf. Mării Mari—Adormirea Maicii Domnului. Conform informațiilor primite de la părintele paroh, Ioan Bun, sâmbătă dimineața, pe 15 august, va avea loc Sfânta Liturghie. Taina Sfântului Maslu de obște pentru toți credincioșii din Micherechi și din Eparhie, care doresc să participe la această slujbă, va începe la ora 14.00. **A.B.**

Slujire arhierească la Seghedin

Sâmbătă, 22 august, Preasfințitul Episcop Siluan se va afla în mijlocul credincioșilor români ortodocși din Seghedin. Slujba arhierească are loc la Paraclisul românesc cu hramurile „Bunavestire a Maicii Domnului” și „Sfântul Siluan Athonitul”, paraclis sfințit în anul 2017, în care se săvârșesc slujbele în limba română, pentru comunitatea românească din Seghedin. Sfânta Liturghie Arhierească va începe la ora 10.00. **A.B.**

Concurs lansat de AȚRU pentru organizații civile, biserici și autoguvernări locale

Adunarea Generală a Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria a lansat un nou concurs, prin care se vor distribui în total 4 milioane de forinți.

Concursul are ca scop sprijinirea culturii românilor din Ungaria, a activităților culturale, educaționale și bisericesti, a tradițiilor românești, a unui stil de viață sănătos, a sportului și a egalității de șanse.

La concurs pot participa: organizații civile înregistrate în Ungaria, confesiuni bisericesti care funcționează pe teritoriul Ungariei, autoguvernări românești locale, care prin activitățile lor susțin cultura românească, educația, activitățile bisericesti, tradițiile românești, un stil de viață sănătos, sportul și egalitatea de șanse.

Dosarul pentru concurs trebuie să cuprindă:

- numele organizației, adresa, sediul, numărul de impozit, numărul de înregistrare al organizației, numele și datele de contact ale persoanei responsabile
- numele băncii și numărul de cont al solicitantului
- numele concursului
- scopul subvenției solicitate, suma solicitată
- calculul costurilor pentru utilizarea subvenției
- data de început și de încheiere a realizării obiectivului propus

Documente care trebuie atașate cererii:

- o copie a documentului de bază (statutul) al organizației civile
- declarație scrisă a solicitantului organizației civile privind inventarierea obiectelor mai valoroase de 100 mii ft

Dosarul de concurs se va înainta într-un exemplar, cu atașarea documentelor solicitate.

Dosarele pot fi depuse până pe **31 august 2020**, în formă printată, la Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, 5700, Gyula, str. Eminescu nr.1., sau în formă electronică la adresa de e-mail: atru@globonet.hu.

DEPARTAMENTUL PENTRU
ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Departamentului pentru Români de Pretutindeni. Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a Departamentului pentru Români de Pretutindeni.

www.mprp.gov.ro

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Directoarele alese ale școlilor românești din Bătania și Chitighaz

La ședința de lucru din 28 iulie, Adunarea Generală a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria a ales pentru următorii cinci ani noile conducătoare ale școlilor generale române din Bătania și Chitighaz. Cele două doamne directoare au fost alese în ședință deschisă, cu voturi

unanime. Este vorba de două profesoare cu experiență vastă în domeniul învățământului de naționalitate, prima a fost directoarea adjunctă a școlii din Bătania începând din 2011, iar a doua deja conduce școala română din Chitighaz de mai bine de 16 ani.

Viorica Șutea, directoarea Școlii generale și Grădiniței Române „Lucian Magdu” din Bătania

- Născută în Micherechi, în anul 1963, cu numele de fată Viorica Sferlea. Este căsătorită cu Nicolae Șutea din Bătania, având împreună trei copii.
- A absolvit Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula în anul 1981, după care, între 1981–1985 a studiat limba și literatura română și maghiară la Facultatea Pedagogică „Juhász Gyula” din Seghedin. Pe parcursul anilor profesionali, a obținut toate calificările necesare pentru ocuparea postului de conducător de școală.
- Predă la școala românească din Bătania începând din 2009. Înainte de asta, timp de 25 de ani, a predat la școala maghiară din Bătania, unde 14 ani a fost director adjunct. A trecut la școala românească din dorința de a-și preda și specializarea de română, astfel că atunci când s-a eliberat la Școala „Lucian Magdu” un post de profesor de maghiară și-a înaintat concursul și s-a transferat în școala unde poate să predea ambele specializări. Transferându-se de la școala maghiară, care avea atunci peste o mie de elevi, la o școală mică cu clase cu număr redus de elevi, unii i-au contestat decizia, dar pentru ea a fost o nouă provocare, la care s-a adăugat faptul că s-a întors printre ai săi, în învățământul românesc, de care niciodată nu a vrut să se rupă. Din anul 2011 a fost director adjunct la Școala Generală „Lucian Magdu”, alături de directoarea *Iulia Olteanu*, care a ieșit re-

cent la pensie și de la care a învățat foarte multe despre conducerea eficientă și cu succes a unei școli de naționalitate.

Erica Borbély, directoarea Școlii Generale și Grădiniței Române din Chitighaz

- S-a născut în Chitighaz, în anul 1973, cu numele de fată Erica Maria Borbély. Are o fetiță.
- După studiile elementare făcute în școala românească din Chitighaz, a absolvit Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula. Între 1994–1998 a studiat limba și literatura română și geografie la Facultatea Pedagogică „Juhász Gyula” din Seghedin. Între 2005–2007 s-a specializat ca și conducător în domeniul învățământului. Anul trecut, în 2019, a obținut diploma de masterat în geografie la Universitatea Eszterházy Károly din Eger. Din 2015 este specialist în acordarea gradelor didactice.
- Lucrează la școala generală românească din Chitighaz începând din 1998. Acesta i-a fost primul loc de muncă după terminarea studiilor universitare. În 2002 a fost numită ca director adjunct al școlii, iar din anul 2005 este directoarea Școlii Generale și Grădiniței Românești din Chitighaz. Este foarte devotată cauzei învățământului de naționalitate din satul său natal.
- Din anul 2015 și până azi este consilier pe probleme de învățământ la AȚRU.

E.Ș.

O scrisoare nebăgată în seamă

Cu o zi înaintea ședinței din 28 iulie a Adunării Generale a AȚRU, directorul Editurii NOI, Eva Iova-Șimon, a trimis o scrisoare adresată președintelui AȚRU și președintei Comisiei Financiare a AȚRU, în care aceasta aduce rectificări ale unor informații eronate, enunțate la ședința din 14 februarie 2020 a Comisiei Financiare a AȚRU. Rugămintea conducerii Editurii NOI a fost ca această scrisoare să fie citită la ședința AȚRU, pentru ca aceste informații să fie consemnate în procesul verbal. Conducerea AȚRU a fost de părere că cele cuprinse în scrisoare nu țin de Adunarea Generală, astfel că nu a dat citire rândurilor pe care noi le publicăm mai jos. Iată scrisoarea:

La ședința Comisiei Financiare a AȚRU, din data de 14 februarie 2020, unde s-a discutat, printre altele, despre problemele de finanțare pe anul 2020 a celor două periodice, „Foaia românească” și „Cronica”, s-a propus – din partea doamnei președinte a comisiei – ca suma de 36,7 milioane de forinți, care se acordă de Guvernul Ungariei pentru presa scrisă românească din Ungaria să nu mai fie împărțită la jumătate, adică în două părți egale, între cele două publicații, cum se practică din anul 2009 încoace, iar deficitul bugetar al „Cronicii” (6 milioane de forinți) să nu se acopere din banii proprii ai AȚRU, ci suma să se ia din banii care îi revin „Foi românești”, prin urmare „Foaia” să primească doar 12 milioane de forinți, iar „Cronica” – 24 de milioane.

Argumentul acestei propuneri a fost că: „Foaia obișnuiește să primească 23 de milioane de forinți și din România” („...a Foaia Românească Romániából is szokott kapni 23.000.000 ft támogatást” – am citat din procesul verbal al ședinței Comisiei Financiare, 14 februarie 2020, pag. 10).

Ne simțim obligați să ne exprimăm consternarea și dezamăgirea cu

privire la aceste afirmații nefondate și false, care ar fi putut duce la o catastrofă financiară a publicației care a devenit o instituție importantă a comunității istorice românești din Ungaria, și care în ianuarie 2021 va împlini 70 de ani de existență.

În calitate de director al Editurii NOI și de redactor-șef al „Foi românești” declar că „Foaia românească” nu a primit nicio dată finanțare anuală de 23 de milioane de forinți, din România. Sumele acordate de țara-mamă, câștigate prin proiecte depuse la Ministerul pentru Românii de Pretutindeni (sau Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, cum se numește acum) sunt declarate și publicate oficial de noi, în raportul financiar de încheiere al fiecărui an, pe care îl înaintăm către Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria. În raportul nostru pe anul 2019, înaintat către AȚRU, am declarat că în anul trecut am câștigat prin proiect de la țara-mamă suma de 4,7 milioane de forinți (echivalentul a 70.000 RON). Sumele câștigate prin proiectele din România pot fi verificate pe pagina de internet a Departamentului pentru Românii de Pretutindeni: <http://dprp.gov.ro/web/>.

Mulțumim și pe această cale acelor doi membri ai Comisiei Financiare (unul care a votat contra și celălalt care s-a abținut), care prin voturile lor responsabile au dovedit că tratează cu atenție și seriozitate aspectele financiare ale AȚRU și respectă adevărul.

Ne exprimăm sincer îngrijorarea față de faptul că deciziile luate de AȚRU ar putea fi influențate și pe viitor de afirmații care încalcă deontologia profesională, de concluzii lipsite de documentare și suport real, care pot periclita întreaga perspectivă asupra verticalității și onoarei comunității românești din Ungaria.

Cu onestitate, **Eva Iova-Șimon**, director, redactor-șef
Jula, 27 iulie 2020

C.S. Lewis

Pocăitul perfect (2)

Care este „groapa” în care a căzut omul? El a încercat să trăiască independent, să se comporte ca și cum și-ar fi singur stăpân. Cu alte cuvinte, omul căzut nu este doar o creatură imperfectă care are nevoie de îmbunătățiri: el este un rebel care trebuie să depună armele. Depunerea armelor, capitularea, exprimarea regretului, înțelegerea faptului că ai fost pe un drum greșit și faptul de a fi gata să începi viața din nou de la început – aceasta este singura cale de ieșire din „groapă”. Procesul acesta de capitulare – această deplasare cu toată viteza înapoi – este ceea ce creștinii numesc pocăință.

Pocăința nu este nicidecum un lucru amuzant. Este ceva mult mai greu decât să-ți ceri iertare sau să te umilești. Înseamnă să te dezveți de toată înfumurarea și încăpățănarea eului cu care noi oamenii am fost învățați de mii de ani. Înseamnă să dai morții o parte din tine, să treci printr-un fel de moarte. De fapt, este nevoie ca omul să fie bun pentru ca să se poată pocăi. Aici vine ciudățenia. Numai un om rău are nevoie să se pocăiască; numai un om bun se poate pocăi în mod desăvârșit. Cu cât ești mai rău, cu atât ai mai mare nevoie să te pocăiești și cu atât mai puțin o poți face. Singura persoană care ar fi putut-o face în mod perfect ar fi o persoană perfectă – iar aceasta nu ar avea nevoie de pocăință.

Nu uita că această pocăință, această supunere voluntară la umilire și la un fel de moarte, nu este ceva ce Dumnezeu îți cere să faci înainte ca El să te reprimească, ceva de care te-ar putea scuti dacă ar vrea: aceasta este doar o descriere a ce înseamnă să te întorci la El. Dacă îi ceri lui Dumnezeu să te aducă înapoi fără pocăință, îi ceri de fapt să te lase să te întorci fără să mergi înapoi la El. Așa ceva nu se poate întâmpla. Foarte bine, deci, trebuie să trecem prin pocăință. Dar aceeași răutate care ne face să avem nevoie de pocăință, ne face să nu fim în stare să ne pocăim. O putem face dacă ne ajută Dumnezeu? Da, dar la ce ne referim când spunem că ne ajută Dumnezeu? Ne referim la faptul că, într-un fel, Dumnezeu pune în noi o fărâma din Sine. El ne dă puțin din puterea Lui de a gândi, și așa ajungem să gândim; El pune în noi puțin din dragostea Sa, și așa ajungem să ne iubim unii pe alții. Când îl înveți pe un copil să scrie, îi ții mâna când formează literele: adică, el formează literele pentru că tu le formezi. Noi iubim și gândim pentru că Dumnezeu iubește și gândește și ne ține de mână când facem aceasta. Dacă noi nu am fi căzuți în păcat, nu ar fi nici o problemă. Dar, din nefericire, noi avem acum nevoie ca Dumnezeu să ne ajute să facem ceva ce Dumnezeu, în natura Lui, nu face niciodată – noi trebuie să capitulăm, să suferim, să ne supunem, să murim. Nu există nimic în natura lui Dumnezeu care să aibă legătură cu acest proces. Așa se face că drumul pe care avem nevoie acum de călăuzirea lui Dumnezeu mai mult decât de orice este un drum pe care Dumnezeu, în natura Lui, nu a mers niciodată. Dumnezeu poate împărtăși cu noi numai ceea ce are: El nu are lucrul acesta, prin natura Sa.

Dar să presupunem că Dumnezeu a devenit om – să presupunem că natura noastră umană care poate suferi și muri a fost amalgamată cu natura lui Dumnezeu într-o persoană – atunci persoana aceea ne-ar putea ajuta. El și-ar putea supune voința, ar putea suferi și ar putea muri, deoarece El ar fi om; și El ar putea face toate acestea în mod desăvârșit, pentru că El ar fi Dumnezeu. Tu și eu putem trece prin acest proces numai dacă Dumnezeu face lucrarea în noi; dar Dumnezeu o poate face numai dacă devine om. Încercările noastre de a muri vor reuși numai dacă noi, oamenii, ne facem părtași morții lui Dumnezeu, la fel cum gândirea noastră poate reuși numai pentru că este un strop din oceanul inteligenței Lui: dar noi nu ne putem face părtași morții lui Dumnezeu decât dacă Dumnezeu moare; și El nu poate muri decât dacă este om. Acesta este sensul în care El plătește

datoria noastră și suferă în locul nostru ceea ce El însuși nu ar fi trebuit să sufere.

I-am auzit pe unii spunând că dacă Isus a fost Dumnezeu și om în același timp, suferințele și moartea Lui își pierd orice valoare în ochii lor, „deoarece trebuie să fi fost foarte ușor pentru El”. Alții, pe bună dreptate, mustră lipsa de recunoștință și de amabilitate din această obiecție; ceea ce mă uimește pe mine este înțelegerea greșită pe care ea o

trădează. Într-un sens, desigur, cei care fac obiecția au dreptate. Ei chiar și-au subevaluat argumentul. Supunerea perfectă, suferința perfectă și moartea perfectă nu numai că au fost mai ușoare pentru Isus deoarece El este Dumnezeu, ci ele au fost posibile numai pentru că El este Dumnezeu. Bineînțeles că acesta este un motiv foarte ciudat pentru a nu accepta obiecția lor.

Învățătorul poate forma literele conducând mâna copilului, deoarece învățătorul este adult și știe să scrie. Lucrul acesta, desigur, face să fie mai ușor pentru învățător; și tocmai pentru că este mai ușor pentru el, îl poate ajuta pe copil. Dacă copilul ar refuza ajutorul învățătorului pentru că scrisul „este ușor pentru adulți” și ar aștepta să învețe să scrie de la un alt copil, care nu ar ști nici el să scrie (și care nu ar avea un avantaj „nedrept” față de el), nu ar progresa prea repede. Dacă eu sunt pe punctul de a mă îneca într-un râu vijelios, un om care stă cu un picior pe mal poate să îmi întindă mâna și să-mi salveze viața. Oare ar trebui să-i strig (printre gâfâieli): „Nu, nu e drept! Tu ai un avantaj! Tu ții un picior pe mal”?

Avantajul acela – pe care poți să-l numești „nedrept”, dacă vrei – este singurul motiv pentru care el mă poate ajuta. Când ai nevoie de ajutor, la ce te vei uita, dacă nu la ceea ce este mai tare decât tine însuși?

Aceasta este concepția mea despre ceea ce creștinii numesc Ispășire.

Dar nu uitați că aceasta este doar o altă descriere. Nu confundați descrierea cu lucrul în sine; și dacă descrierea aceasta nu vă este de folos, lăsați-o la o parte.

Poezie

Valentin Popovici: Cheile

Sunt chei pe care Dumnezeu
Le are-n a Sa mână,
Ca să deschidă porți de fier,
Butuci de-aramă și mister
Cu mâna Lui stăpână.

Sunt chei pe care Dumnezeu
În pronia-l divină,
Le ține doar în mâna Sa,
Și-n mâna Sa e viața mea,
Chiar orice-ar fi să vină.

Sunt chei pe care Dumnezeu
Le poartă-n brâu de soare,
Pentru cătușa nopților,
Și-a locuinței morților,
Și-a inimii zăvoare.

Sunt chei pe care Dumnezeu
Le are-n folosință:
Nu se deschide ce a-nchis,

Nici nu se-nchide ce-a deschis
Eterna Lui voință!

Sunt chei pe care Dumnezeu
Le are pe vecie.
Cu ele-n viață mâna Sa
Mi-a deschis poarta cea mai grea,
Spre sfânta-mpărăție.

Sunt chei pe care Dumnezeu
Le ține cu putere,
Și ceru-ntreg, pământul tot,
Cu nici o virgulă nu pot,
Să schimbe a Lui vrere.

Sunt chei pe care Dumnezeu,
Ca Tată le păstrează,
Ca să deschidă-n Paradis
Curând Palatele de vis,
Acelor ce-L urmează!

Patru decenii în slujba limbii române și a ascultătorului (2)

Pe 26 iulie 2020, emisiunea în limba română a Radiodifuziunii Ungare a împlinit 40 de ani. În numărul trecut am publicat prima parte a emisiunii radiofonice aniversare, în care au evocat începuturile acestui program primii redactori și prezentatori, precum și câțiva din redactorii de după 1990. În partea a doua a emisiunii, au vorbit câțiva corespondenți și ascultători ai emisiunii radio care azi poartă titlul „O voce românească”.

Edda Illyés,

cea mai veche colaboratoare a emisiunii

—Tocmai în ziua de sâmbătă, 26 iulie 1980, am ajuns pentru prima dată în fața microfonului. Fiind redactor la săptămânalul „Foaia Noastră”, Ștefan Frătean, realizator la startul emisiunilor radiofonice românești din Ungaria a considerat utilă colaborarea între cele două medii românești. Și de atunci, de la start, această muncă a fost comună, reciprocă. Materialele făcute de regretatul reporter Ioan Sz. Kiss de la „Foaie”, erau ascultate și la emisiunile de radio, și viceversa, reportajele realizate de Ștefan Frătean îi purtau deseori semnătura și în „Foaie”. Contribuția mea inițială s-a limitat la revista presei, în sensul că atrăgeam atenția asupra diversității publicațiilor din presa scrisă românească. Apoi mi s-a propus să fac niște note publicistice pentru emisiunile de radio, similare rubricii mele cu titlul de „Rezonanțe” din revista săptămânală. Și așa am continuat din an în an, de la un deceniu la altul, să fac niște note săptămânale în cele mai variate

domenii. Înainte de toate, temele culturale au fost cele preferate, pe care le făceam cu plăcere. Dar m-au atras și teme sociale, reflecții la viața oamenilor. Iată am ajuns să pot face notele săptămânale de mulți, mulți ani, chiar de o vârstă cu lansarea emisiunii. În toți acești ani mi-am văzut de notă cu plăcere, m-am străduit să aleg subiecte atractive, care să țină de interesul ascultătorilor. Aici trebuie să remarc că, din partea redactorilor emisiunii, nu am avut niciodată opreliști. Nimeni nu mi-a interzis vreo temă, nimeni nu m-a privat. Dimpotrivă, colegii m-au îndrumat și mi-au exprimat considerația pentru munca făcută. M-aș opri puțin la realizarea acestor note. În sfere ziaristice există o vorbă răsuflată: tema zace pe stradă, ajunge să te apleci și să o ridici. Mi-a fost ușor, în sensul că tema nu trebuia să aibă neapărat actualitate. Firește, o aniversare, un eveniment de căpătâi al românilor din Ungaria sau de pretutindeni mi-a trezit atenția, dar, repet, colegii niciodată nu m-au direcționat în privința temelor. Fiind om citit, cu interes în multiple domenii, am avut întotdeauna idei, am reflectat asupra celor citite ori auzite, și în acest fel, puteam să concluzionez realitatea din proprie perspectivă. Și tocmai punctul meu de vedere s-a oglindit în notele săptămânale. Nu am pretenția ca toată lumea să fie de acord cu punctul meu de vedere, dar nu am fost și nici azi nu sunt radicală în vederile mele. Încerc doar să fiu obiectivă și să văd lumea din jurul meu cu luciditate și discernământ. Cât voi mai continua cu notele săptămânale? Nu știu. Deseori am propus colegilor un moment final și să punem punct. Întotdeauna s-a tergiversat. Oricât m-am obișnuit cu această săptămânală temă de casă, odată și odată, totul are un sfârșit. Dar, la cei 40 de ani ai emisiunii radiofonice românești din Ungaria, n-am alta decât să urez colegilor: și așa mai departe, mulți-mulți ani înainte!

(Continuare în pagina a 9-a)

Autoguvernarea Românească din Jula și săptămânalul „Foaia românească” lansează concursul

Să cunoaștem mai bine orașul Jula!

Concurs cu premii pentru toți cititorii Foii românești

Orașul Jula este un renumit centru turistic și balnear. Este și un oraș cu un trecut deosebit de interesant, presărat cu multe obiective istorice, armonios integrate în peisajul modern. Din punctul de vedere al comunității românești, Jula este considerată o adevărată capitală culturală, școlară și administrativă românească, deoarece aici se află majoritatea instituțiilor importante pentru românii din Ungaria.

Probabil mulți dintre cititorii noștri cunosc orașul, i-a străbătut străzile, i-au vizitat ștrandul. Dar Jula e mai mult de atât! Vă invităm să o cunoașteți pas cu pas, răspunzând la o întrebare pe săptămână.

În fiecare număr, vom publica o întrebare legată de orașul Jula, la care așteptăm răspunsurile pe email (foaia@foaia.hu) sau pe messenger (<https://www.facebook.com/foaiaromaneasca>).

Răspunsurile corecte pot fi trimise până în ziua de marți (ora 24.00) după apariția ziarului.

Deci, la întrebarea din săptămâna aceasta puteți trimite răspunsurile până pe 11 august, marți, ora 24.00.

Întrebarea săptămânii:

Enumerați cinci obiective din Jula, care sunt dedicate sau poartă numele unor personalități românești (străzi, table memoriale, busturi)!

Câștigătorul unei runde de întrebări va fi acel cititor care trimite patru răspunsuri corecte și complete. În cazul în care vor fi mai mulți expeditori de răspunsuri corecte, câștigătorul va fi tras la sorți, în mod public (on-line).

Câștigătorul lunii august va fi anunțat în primul număr din luna septembrie al săptămânalului nostru.

Premiul lunii august va fi o cină în valoare de 10.000 de forinți în restaurantul Pivnița cu Bere (Sörpince) din Jula.

Tabără de dansuri populare românești pentru copii și tineri, la Micherechi

În perioada 20–25 iulie, la Micherechi a avut loc o nouă ediție a taberei de dansuri populare, în care tineri din localitate, dar și de la Jula și Șercad au învățat dansuri românești din Ungaria și dansuri din Micherechi. Tabăra s-a ținut la Casa de Cultură din Micherechi, sub coordonarea instructorului Vasile Papp, un tânăr cu mult entuziasm, care este pilonul principal al acestor activități în realizarea țelurilor sale de păstrare a tradițiilor și de revigorare și promovare a dansuri-

lor și a vieții culturale românești din satul său natal. Ultima zi a taberei s-a încheiat cu o gală a cântecului și dansului popular, la care au urcat în scenă toți cei 80 de copii participanți la tabără, dar și soliști și dansatori, oaspeți sosiți din Budapesta. Despre activitățile taberei am stat de vorbă cu instructorul Vasile Papp, care de nouă ani este în mijlocul dansatorilor din Micherechi, perioadă în care a crescut deja alături de el o generație de dansatori.

– Cu copiii nu este greu să lucrezi. Chiar dacă aici la tabără sunt săptămâna aceasta 80 de copii și tineri din Micherechi și din localitățile apropiate, cu cât suntem mai mulți cu atât este mai frumos și mai bine. La început am obișnuit să ne jucăm și să introducem dansul în jocuri amuzante. Cu mai mult sau mai puțin succes am reușit de fiecare dată să-i fac să privească cu seriozitate ceea ce facem. Aici activitățile sunt adevărate, se dansează opt ore pe zi, cu mici pauze de joacă, de masă, dar la final de fiecare dată se văd rezultatele. Îmi plac copiii și cred că asta simt și ei, ne respectăm reciproc.

– Cu siguranță că pentru a face un lucru bun trebuie să-l faci cu seriozitate și cu dăruire, iar copiii văd că pui suflet în ceea ce faci și te iau în serios...

– Încerc să le transmit tot ceea ce știu, să ducem mai departe valorile dansului popular, iar dacă le stârnesc interesul și îi fac să iubească activitățile noastre de aici de la tabără, apoi munca mea cu ei este una foarte ușoară și plăcută.

(Continuare în pagina a 12-a)

Curiozități despre... Germania

- Germania are o populație de 81 de milioane de locuitori.
- O treime din Germania este acoperită de păduri.
- 65% din autostrăzile din Germania (Autobahn) nu au limită de viteză.
- În Germania există peste 2100 de castele.
- Berlin are cea mai mare gară din Europa.
- Berlin este de 9 ori mai mare decât Parisul și are mai multe poduri decât Veneția.
- Germania este compusă din 16 state (land). Statele au propria lor constituție și sunt în mare măsură autonome în ceea ce privește organizarea lor internă. La nivel municipal, Germania este împărțită în 403 districte (Kreise), din care 301 sunt rurale și 102 urbane. Bavaria este cel mai mare stat (land).
- Germania este una dintre cele mai dens populate țări din lume.
- Germania este cea mai puternică economie a UE. Cu un produs intern brut (PIB) de 3,73 trilioane USD, ea se află pe locul patru în lume după SUA, China și Japonia.
- Germania este unul dintre cei mai mari producători de automobile din lume. VW Golf este una dintre cele mai vândute mașini din toate timpurile: în 2012 s-au vândut mai mult de 430.000 de mașini Golf în Europa! În 2013, brandurile de top din Germania au fost Volkswagen, Mercedes, Audi și BMW.
- Prima carte tipărită a fost în limba germană.
- Germania este una din națiunile care tipărește cele mai multe cărți din lume. Se publică în jur de 94.000 de titluri în fiecare an.

- Prima revistă a apărut la 1663 în Germania.
- Germania a fost prima țară din lume care a adoptat ora de vară.
- Acest lucru a avut loc în 1916, în mijlocul Primului Război Mondial.
- Germana este a treia limbă vorbită în întreaga lume.
- Germana rămâne limba cu cei mai mulți vorbitori nativi din Europa.
- Există peste 1.000 de tipuri de cârnați în Germania!
- În Germania există cele mai multe cluburi de fotbal din lume.
- Germania are peste 400 de grădini zoologice, cele mai multe din lume.
- Majoritatea taxiurilor din Germania sunt Mercedes.

O viitoare jurnalistă, care și-a dat licența din tema „Publicații românești din Ungaria”

Numele *Anitei Laszlo* nu este necunoscut pentru cititorii revistei noastre, deoarece numele ei a apărut în „Foaia românească” atât când a fost elevă la școala generală și la liceul românesc din Jula, cât și în ultimii trei ani, prin articolele scrise de ea. Anita este de origine din Vărșand, dar până acum trei ani și-a făcut școlile la Jula. Atunci a devenit studentă la Arad, la Facultatea de Științe Umaniste și Soci-

ale, specializarea Jurnalism, din cadrul Universității „Aurel Vlaicu”. Acum câteva săptămâni, Anita și-a întrebât câteva colegi care și-au dat licența în Ungaria despre examenele finale susținute pe vreme de pandemie. Acum o întrebăm noi, cum au fost pentru ea ultimele luni de facultate, când și-a scris lucrarea de licență, iar săptămâna trecută a dat examenul final.

— Te rog să ne destăinuie, în primul rând, de ce ai ales această facultatea din Arad? În ce fel te-au schimbat anii de facultate?

— Cum bine știm, viața de liceu a fost una dintre cele mai frumoase perioade ale vieții noastre, locul unde aveam o a doua familie, acolo unde ne simțeam bine și nu aveam nici o grijă. Îmi amintesc că, în anii de liceu, eram nerăbdătoare să devin studentă, iar acum îmi doresc să fiu din nou elevă. Din păcate, timpul trece repede, iar noi trebuie să ne maturizăm și să ne facem fiecare un rol în viață. De multe ori mă gândeam cum se va schimba viața mea în anii de studenție. Studenția este acea perioadă din viața fiecăruia dintre noi când devenim independenți. Acel moment când trebuie să plecăm din orașele sau satele unde am copilărit, când trebuie să ne despărțim de familie. Firește cel mai dificil nu cred că e despărțirea de familie, ci faptul că nu știi ce urmează să se întâmple, dar în același timp suntem și curioși. Ce nu știm despre această etapă este faptul că vom cunoaște lucruri, idei, persoane noi. Ei bine, recunosc că încă din liceu eram nehotărâtă ce facultate să aleg, adică să rămân în Ungaria sau să optez pentru România. În final, cu susținerea părinților mei am decis să mă înscriu la Facultatea de Științe Umaniste și Sociale, specializare Jurnalism din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad. Am ales această facultate deoarece de mică eram pasionată de scris și îmi plăcea să prezint diferite evenimente care aveau loc în perioada liceului, iar toate acestea m-au făcut să îmi doresc să mă perfecționez în domeniul jurnalismului.

— Ce cunoștințe ai dobândit pe parcursul anilor de studenție?

— Pe parcursul facultății am învățat să devin mai responsabilă și să fiu mereu punctuală. Am aflat lucruri noi despre fiecare regiune a țării de unde erau colegii mei, am învățat să deosebesc accente specifice zonei de unde veneau. Am cunoscut oameni diferiți cu un trecut și experiențe deosebite. Am învățat cultura și tradiții noi. Facultatea pot spune că m-a ajutat să iau viața de adult mult mai în serios. Din experiența mea universitară pot spune că m-a schimbat doar în bine și m-a ajutat să gândesc doar pozitiv, indiferent de situație. Un alt aspect important în viața mea a fost comunicarea. Mereu mi-a plăcut să-mi fac prieteni noi. Mă bucur că am legat pretenii încă din prima zi a anului universitar.

— Care a fost tema lucrării tale de licență? De ce ai ales acest subiect?

— Alegerea temei de studiu cu titlul „Publicații românești din Ungaria” am făcut-o din dorința de a mă perfecționa într-un do-

meniu care m-a atras întotdeauna, acela al jurnalismului. Am prezentat cronologic aspecte ale activității din presa românească din Ungaria, cu referiri la publicațiile vechi, precum și la reprezentanții acestora.

— Cum a fost la examenul de licență, după ce deja din martie se învăța de acasă, online? Examenul s-a ținut tot online?

— Pot spune că a fost o perioadă mai dificilă pentru toată lumea, dar într-un final ne-am adaptat situației. Din luna martie, atât orele cât și examenele s-au ținut online. Examenul de licență a avut loc săptămâna trecută, la facultate. Examenul a decurs la fel ca și în anii precedenți. În prima parte a examenului am extras un subiect pe care l-am discutat oral, iar în a doua parte am susținut licența. Comisia a fost formată din conf. univ. dr. Carmen Neamțu, conf. univ. dr. Radu Ciobotea și conf. univ. dr. Cristian Măduța.

— Vrei să profesezi ceea ce ai studiat?

— Privind spre viitor, mi-ar plăcea să urmez drumul pe care l-am început în urmă cu trei ani și să profesez în continuare. Îmi doresc să îmi realizez fiecare vis și țel, deoarece nimic nu este imposibil atâta timp cât îți dorești acel ceva cu adevărat. Pe parcurs voi dobândi multă experiență care cu siguranță mă va ajuta în carieră.

— Ce planuri de viitor ai?

— Dorința mea pe viitor este să mă înscriu la master și să învăț, dar în același timp vreau să călătoresc și să cunosc cât mai multe culturi și să am o carieră în jurnalism. Sinceră să fiu, aș face carieră în televiziune, mereu mi-a plăcut acest lucru.

— Ce sfaturi le-ai da tinerilor români din Ungaria, care în viitor ar vrea să studieze în România?

— Aș vrea să-i sfătuiesc pe tinerii români din Ungaria ca, după terminarea liceului, să opteze pentru facultăți din România. În primul rând, ei ca și cetățeni străini pot beneficia de bursa alocată de către statul român, nu numai că pot studia gratuit, dar pot învăța culturi și tradiții noi. Anii de studenție pot spune că sunt cei mai frumoși ani din viața tinerilor, așa că alegerea facultății are un rol important. Facultatea a fost un mediu special, în toți acești ani am legat prietenii care sper să rămână pe viață. Un lucru foarte important este acela că orice problemă are rezolvarea ei, orice obstacol poate fi învins.

Eva Șimon

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

ALEGERI PENTRU PARLAMENTUL ROMÂNIEI 2020

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Votează de acasă

ALEGE SĂ VOTEZI PRIN CORESPONDENȚĂ

www.votstrainatate.ro

SIMPLU

Dacă ești cetățean român cu domiciliul sau reședința în străinătate:

1 Accesezi www.votstrainatate.ro.

2 Selectezi opțiunea „Alegător în străinătate prin corespondență”

3 Completezi datele din formular.

Nu uita să anexezi:

- copia scanată sau fotografia actului de identitate;
- copia scanată sau fotografia documentului care dovedește șederea în străinătate.

(lista este stabilită prin ordin al ministrului afacerilor externe)

4 Primești e-mail de înregistrare ca alegător prin corespondență.

EFICIENT

1 Primești toate materialele necesare exercitării dreptului de vot.

2 Citești instrucțiunile înainte de a-ți exprima opțiunea de vot.

3 Îți exprimi opțiunea de vot asigurându-te că ai urmărit toți pașii din instrucțiuni.

4 După ce ți-ai exprimat opțiunea, expediezi plicul cu votul prin corespondență:

● **În România.**

Expedierea este gratuită (plicul este autoadresat și nu implică un cost suplimentar).

● **la misiunea diplomatică din țara în care te afli.**

Îl poți depune personal sau transmite prin poștă, însă costurile aferente vor fi suportate de tine.

ATENȚIE!

Actele de identitate trebuie să fie în termenul de valabilitate menționat pe document.

ATENȚIE!

Trebuie să te asiguri că plicul ce conține buletinele de vot ajunge la biroul electoral pentru votul prin corespondență din țară sau din străinătate până, cel târziu, cu 3 zile înaintea datei alegerilor.

TERMEN DE DEPUNERE A CERERILOR

Cererile pentru votul prin corespondență pot fi trimise până la data expirării a cel mult 15 zile de la data începerii perioadei electorale.

Întrebări și sesizări privind votul prin corespondență pot fi transmise la adresa de e-mail:

contact@votstrainatate.ro

(Urmare din pagina a 5-a)

Patru decenii în slujba limbii române și a ascultătorului (2)

Ioan Budai,

un vechi ascultor (Jula)

– Patru decenii este o perioadă considerabilă. Dacă mă gândesc la începuturile emisiunii în limba română, în primul și în primul rând îmi vine în minte regretatul Alexandru Hoțopan, care din păcate a trecut în lumea fără de dor, un prieten bun de-al meu, care era unul dintre aceia care a contribuit foarte mult la primele desfășurătoare ale programelor, consultându-ne pe mai mulți dintre noi. Un motiv pentru care m-am străduit să ascult întotdeauna emisiunea. Pe de altă parte, am vrut să aflăm știri, informații din viața comunității noastre, reportaje cu români din Ungaria. Am vrut să ascult emisiunile pe cât posibil și pentru faptul că, practic toți care au contribuit la alcătuirea acestor programe, au fost elevii noștri, eu fiind director al Liceului „N. Bălcescu” timp de 32 de ani. Ar merita să-i înșir pe toți, dar nu mă angajez, însă vreau să-l amintesc, de exemplu, de Tibi Boca, de numele căruia se leagă primele emisiuni religioase. Am fost încântat că, în sfârșit, după 1989 încoace să auzim mai puțină politică, și să avem și astfel de programe cu subiecte religioase. Sau îmi amintesc de Eva Iova, care în perioada când încă eram director a pornit un radio-școală la liceul nostru. Și multe alte motive există, pentru care am încercat pe cât posibil să ascult emisiunile. M-a interesat întotdeauna ce se întâmplă în comunitatea noastră. Deoarece sunt pasionat de folclor, azi ascult și radiourile din România, ca de exemplu Antena Satelor de la București sau Radio Cluj, care transmite multă muzică bihoreană. Mai ascult și Radio Timișoara, nu atât pentru muzica bănațeană, ci pentru că am aflat că ajută emisiunile noastre, atunci eu m-am bucurat tare mult. Îmi plac și emisiunile sportive, cum și revista presei, pe care o face Anca Becan. Mă gândesc, însă mereu la faptul: până când și cum vor fi aceste emisiuni? Din păcate, eu constat, că comunitatea noastră este tot mai săracă în ceea ce privește a trăi românește. Deci, trăim românește din ce în ce mai puțin. Mă gândesc la comunitatea băștinașă a românilor din Ungaria. Nu mai avem școli românești cum aveam mai înainte, azi toate școlile noastre sunt bilingve. Nu se mai vorbește româna în familie, pentru că majoritatea sunt familii mixte. Tot mai puțin suntem „români”, cu toate că sentimente mai avem, dar nu folosim limba. Cultura e pe scenă, în primul rând. Dansurile, viața corală, la fel. Pe undeva, eu îi admir pe jurnaliștii de la radio că găsesc materiale zi de zi să facă emisiuni în limba română. Și vă felicit pentru acest lucru.

la Szolnok, eu transportând marfa la Budapesta, treceam regulat prin Szolnok, și așa s-a întâmplat că l-am sunat pe Ștefan Frățean că aș vrea să-l întâlnesc, așa ne-am cunoscut și am devenit prieteni chiar până în ziua de azi. Pentru mine, cele mai dragi emisiuni sunt cele cu conținut religios.

Gheorghe Petrușan,

un vechi ascultător (Seghedin)

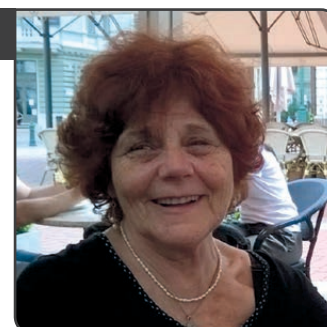
– Fiind de la început ascultător sânguincios al emisiunii redactată de Dumneavoastră, mă simt obligat să vă mulțumesc pentru efortul pe care îl depuneți pentru ca noi, ascultătorii, să putem auzi zi de zi „O voce românească” la Radiodifuziunea Maghiară. Bine ar fi dacă această voce românească ar fi tot mai riguroasă. Știm însă că vorbim despre o emisiune eminamente națională, cu un statut socio-politic minoritar într-un stat național cu o națiune unitară și indivizibilă. Așadar, posibilitățile sunt limitate și determinate de această circumstanță, care are multe consecințe defavorabile. Înainte de toate, imposibilitatea de a transforma redacția într-un atelier de intelectuali cu o mai mare pondere asupra mișcării politico-culturale pe care o susținem în vederea supraviețuirii noastre, ca una dintre cele 13 naționalități legitime ale țării în care trăim. Ar putea deranja și absența unei intelectualități mai numeroase și active, lipsa unui spirit critic al micro- și macrosocietății în care ne desfășurăm activitatea sau absența unei susțineri mai energice din partea factorilor decizionali. Sunt probleme cu care s-au confruntat și se confruntă redactorii emisiunii de la Ștefan Frățean până la Anca Becan. Totuși, în cele patru decenii am avut parte de emisiuni frumoase, unele memorabile. Prin urmare, avea dreptate Vergiliu când spunea: „Munca stăruitoare biruie toate”. În calitate de simplu ascultător, îmi doresc emisiuni redactate într-o frumoasă limbă românească și care să se adreseze gândirii și simțirii deopotrivă. Închei cu un vechi dicton latin: „Vivat, crescat, floreat!”

Agneta Nica,

colaboratoare din Timișoara

– 40 de ani ar putea fi vârsta maturității, dar prefer să-i spun a tinereții împlinite, așa cum sunteți voi, colegii realizatori ai emisiunii în limba română. Personal, sunt bucuroasă și onorată că din acești 40 de ani aproape 17, plus încă 6, m-am simțit participantă a redacției voastre. Ceea ce a început ca o inițiativă radiofonică unicat, emisiunea „Pe undele Europei”, a devenit rapid o relație mai mult decât profesională. Am cunoscut profesioniști devotați minunatei noastre meserii, dar în egală măsură prieteni buni și calzi cu care, deși acum ne vedem mult prea rar, relația sufletească s-a păstrat. Am trecut împreună prin bune și rele, am lucrat împreună cu plăcere și entuziasm, am împărțit succese și drumuri, am râs împreună și am plâns împreună, chiar dacă asta nu s-a prea văzut. Prin voi, prin emisiunile voastre, am înțeles ce înseamnă „comunitatea română din Ungaria”, cum se învață la liceul românesc din Jula, cum se cântă la Micherechi, cine sunt profesorii, artiștii, medicii comunității. Și pentru că voi sunteți cei care îi faceți cunoscuți pe ei, ca și momentele festive sau cotidiene, în condiții nu totdeauna foarte bune, jos pălăria! Tot respectul și un mare „La mulți ani!” redacției române Radio Seghedin!

Gheorghe Ruja,

un vechi ascultor (Micherechi)

– Nu știu dacă a fost chiar prima emisiune pe care eu am auzit-o, dar când am primit vestea că din studioul din Szolnok se fac emisiuni pentru românii din Ungaria am început și eu să devin un ascultător fidel al acestora. Nu mai știu de la cine sau de unde am aflat, poate din Foaia Noastră. Însă știm că m-am bucurat foarte mult de această posibilitate. Atunci, aceste emisiuni, pentru românii din Ungaria au fost un lucru absolut emoționant. Pe mine m-a emoționat așa de tare încât am scris o scrisoare redactorului de atunci, Ștefan Frățean, în care l-am felicitat, iar ceea ce este puțin amuzant, Ștefan a crezut că eu sunt o persoană din România, dar până la urmă m-a identificat și a aflat că sunt un român din Ungaria. Eu când scriam scrisori întotdeauna mi-am semnat numele în românește, și probabil asta l-a făcut să creadă că eu sunt un ascultător din România. Din anii de început îmi mai aduc aminte de un lucru: atunci când încă emisiunea se transmitea din studioul de

S-au inventat măștile care îți permit să bei fără să le dai jos

O companie americană a lansat o mască inedită, care le permite celor ce o folosesc să bea fără a-și risca sănătatea, scrie ziarul „Adevărul”.

Masca, vândută de Redee Patch, are în partea de jos – ultimul pliu – o clapetă prin care oamenii pot introduce în siguranță un pai, conform CNN. Astfel, nu mai este nevoie să-ți dai masca jos pentru a bea.

„Scopul nostru este de a ajuta oamenii să bea în siguranță și să încetăm răspândirea coronavirusului”, a declarat fondatorul

Redee, Ryan Lee, pentru CNN. Ryan Lee precizează că, atunci când a proiectat masca, și-a dorit să ajute angajații care muncesc ore întregi cu masca pe față, precum chelnerii, casierii, însoțitorii de zbor.

Prețul unei astfel de măști este de 24,99 de dolari.

Glume

– Fiica mea, mi s-a spus că fumezi!
– Da? Pe cine n-am salutat în fața blocului?
– În tinerețe aveam o siluetă ca sticluta de cola!
– Și acum?
– Și acum îi tăi așa, numa' că îi aia de doi litri jumate!

Soțul se suie pe cântar și își sughe burta. Soția îi zice:

– Degeaba îți sughi burta, cântarul nu va arăta mai puțin!
– Știu!
– Atunci de ce îți sughi burta?
– Ca să văd ce scrie!

La bijutier, soția probează o brățară masivă de aur. Ea: – Ce zici iubitul, îți place?
El: – Nuuu... Te îngrașă!

Reprezentanții campusului universitar fac o ședință cu studenții.

– Băieții nu vor avea voie să intre în căminele de fete, nici fetele în căminele de băieți! Asta e noua regulă începând de anul ăsta și oricine va fi prins va risca amenzi usturătoare. Pentru prima abatere, amenda e 50 lei, pentru a doua – 150 lei, iar pentru a treia – 300 lei.

De undeva din mulțimea de studenți se aude o voce:

– Dar un abonament lunar cât costă?

La școală, învățătoarea a observat că Bulă începuse să lipsească. Când se întoarce Bulă, învățătoarea îl întreabă:

– Bulă, ce s-a întâmplat?
– A călcat-o pe mama buldozerul.
Aceleași scuze le are și în următoarele două săptămâni, că i-a călcat buldozerul pe tata și pe soră. Într-o zi, învățătoarea îl întreabă pe Bulă:
– Dar tu ce faci toată ziua, Bulă?
– Mă plimb cu buldozerul!

O blondă își găsește mașina cu o ușă înfundată. Un om de bine îi spune:

– Suflă și tu puternic prin țeava de eșapament și ușa o să se îndrepte.
Blonda se duce în spatele mașinii și suflă... suflă... suflă, când apare o prietenă.
– Ce faci, fată?
– Suflu să-mi îndrept portiera!
– Suflă degeaba, nu vezi că ai geamul deschis la mașină și iese aerul afară?

Integramă

SELECȚII

Uzată Gloduroși		District Mărginire		Ciurdar Preot cu un rang înalt		Nivel Intrate în panică!		Firisoare Poezie cu formă fixă	
Devastator Hazlie									
						Perioade de timp Nedrepti			
Ciurari Brutar în sat							La meci! A se acri		
						Însemnări Aflat pe un zid			
Tot ca la țară Parte din atelaj				Legendă Ambianță scenică				Arbori exotici	
			Soții de duci Cauză						
	Artiști de excepție Apos								Din Iberia
		O măsură veche Afecțiune la ureche				Aci Cord			
Pe sol A se liniști							La tobă! Singură		
						Denumire Opac			
Divinitate rustică (mit.) Refec				Nevărstnic Precum					
			Camere cu alimente						
Smoc de păr Lăptucă							Pică la mijloc!		

Dezlegarea acestei integrale o găsiți în numărul următor!

Dezlegarea integralei din numărul anterior

PROMISIUNI: C; P; LACAT; PALA; ZALAR; CITA;
C; F; MIM; B; COMODITATE; LOCATARI, SATAR,
TATE, TO, ATE, EM, PETICE; BIO; ROL; LEI; T;
TALAS, GRAI, LIRICA, RV; METICULOSI.

RECOMANDĂRILE
NOASTRE– lectură, teatru,
film, internet

Film

Liceenii

Duminică, 9 august 2020
TVR2, ora 13.10*

Liceenii este un film românesc din anul 1986, în regia lui Nicolae Corjos. Este povestea de dragoste a doi „boboci” (liceeni în primul an de studii) care se îndrăgostesc. Mihai (Ștefan Bănică Jr.) este un provincial ajuns la un liceu din București, unde pasiunea sa pentru filosofie și matematică va fi eclipsată de iubire, iar Dana (Oana Sârbu) este o împătimită a campionatelor de șah. Idila lor va fi plină de naturalețe, dar va trece prin multe încercări.

Alături de interpretii tineri, alte roluri bine conduse aparțin actorilor Ion Caramitru și Tamara Buciuceanu, care îi interpretează pe idealistul profesor de istorie, dirigintele clasei, numit de elevi „Socrate”, respectiv pe severa profesoară de matematică poreclită „Isoscel”.

Provincialul Mihai, locuiește la cămin. Este coleg de cameră cu Ionică și Adrian. El și prietenul Ionică, își dau corigența la matematică. Reusesc să promoveze spre bucuria colegilor și a dirigintelui Socrate. Mihai, ajuns în clasa a X-a decide să învețe la matematică din prima zi, poate astfel o va cuceri, pe colega Dana. Dana este prietenă cu Șerban. Ea primește pe ascuns flori de la Mihai, care i le plasează în bancă, ea crezând mereu că acestea sunt de la Șerban. Mihai învață șah pentru a juca, la simultanul Danei, de la școală...

* ora României

O VOCE ROMÂNEASCĂ

– viața și tradițiile românilor
din Ungaria

10 AUGUST (Anca Becan)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

11 AUGUST (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: Eu aleg România – 100 de melodii ale românilor 17.30: Legende de Banatului 17.55: Încheiere

12 AUGUST (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

13 AUGUST (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

14 AUGUST (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: EU aleg România – Istoria românilor în 100 de momente esențiale 17.25: Galeria interpretilor de muzică populară / Radio România 17.55: Încheiere

15 AUGUST (Anca Becan)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.20: File de calendar 16.30: Clubul suporterilor (reluare) 17.00: De dor și drag – emisiune de folclor realizată de Daniela Băcilă / Radio Timișoara 17.55: Încheiere

16 AUGUST (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă ecumenică 17.00: File de calendar 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

O VOCE ROMÂNEASCĂ –
EMISIUNE RADIOFONICĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Zilnic între orele 16.00–18.00 pe undele medii cu frecvențele de 873 kHz și 1188 kHz. Pe internet la adresa: <http://www.mediaklikk.hu> (în direct la „Élő műsor/Nemzetiségi rádió”) sau în arhivă la adresa <http://www.mediaklikk.hu/musor/roman>

Contact:

MTVA Studioul din Seghedin
6722, Blv. Kossuth Lajos nr. 29.
Tel.: +36-62/549-201; +36-62/333-766
e-mail: roman@radio.hu

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

dexonline

Dicționare ale limbii române

MINUȚIOZITA-

TE, minuțiozități, s. f. Însușirea de a fi minuțios; meticulozitate, minuție. [Pr.: -ți-o-] – Minuțios + suf. -itate.

UMOR

DE TREI
ZILE-NCOACE,
GURA NU-ȚI MAI
TACE...

ecranul
nostru

miercuri, 12 august, Duna TV, ora 7.20

miercuri, 12 august, Duna World, ora 13.50

În aceste zile se pregătește un film despre cea mai recent înființată localitate românească din Ungaria, dar care are și cea mai frumoasă legendă de înființare. Povestea despre cum a fost înființată Pusta Otlăcii și cum a fost construită biserica trăiește și astăzi în memoria celor din sat. Se spune că Ștefan Rusu, cândva la sfârșitul anilor 1800, a vândut o parte dintr-o misterioasă comoară, iar pe banii obținuți a cumpărat cam 20 de hectare de pământ, aducând și 40–50 de familii de la Otlăca Mare, Grâniceri de astăzi. Filmul va prezenta în premieră cele trei obiecte rămase din vestita Comoară de la Otlăca, iar Mihaela Bucin va oferi și alte detalii interesante despre înființarea satului. Realizator: Tiberiu Boca

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor
din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.comWebsite: www.romanul.hu

Autoguvernarea pe Țară
a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Președinte: Gheorghe Cozma

E-mail: atru@globonet.huWeb: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Marius Lazurcă

Website: <http://budapesta.mae.ro/>E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 6777 980

Consul general: Daniel Banu

Website: <http://szeged.mae.ro>E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență:

(+36-30) 635-7181

Consul general:

Florin Trandafir Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul Cultural al României
la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Director: Simona Tănăsescu

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.huWeb: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României
la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: szeged@icr.ro

Institutul de Cercetări
al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.comWeb: www.romanintezet.hu

Centrul de Documentare
și Informare al AȚRU

5700 Jula, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: info@dokkozpontgyula.hu

Tabără de dansuri populare românești pentru copii și tineri, la Micherechi

— Ce înseamnă pentru localitatea Micherechi și pentru acești copii, tabăra și activitățile pe care le aveți cu ei?

— Suntem în săptămâna unei tabere de dansuri populare, care are deja o tradiție și cred că este apreciată de mulți oameni din sat, dovadă este și numărul mare de participanți. Sătenilor le place această tradiție populară. Aici încercăm să dansăm din ce în ce mai multe dansuri, ne ocupăm special de dansul popular românesc din Micherechi, cântăm, învățăm strigături și dansăm foarte mult. Copiii le place această tabără, pentru că își găsesc aici foarte mulți prieteni de joacă, dar sunt receptivi la tot ce facem. Rezultatele se văd întotdeauna la finalul taberei și așa sper ca atât ei cât și părinții să fie mulțumiți.

— S-a întâmplat ca aici la Micherechi să existe o sărbătoare unde să primiți invitație cu dansatorii și să nu aveți dansatori de pus în scenă?

— Spre bucuria noastră, dansatori avem tot timpul, și oricând, la orice oră suntem solicitați, noi suntem pregătiți pentru un mic spectacol de dans popular. Încercăm să avem întotdeauna instruiți tineri cu care să putem completa o scenă și prezenta o producție frumoasă din dansurile populare românești din Micherechi.

— Cu ce vă pregătiți pentru gala care va avea loc sâmbătă seara, la finalul taberei?

— Avem planificat un program de o oră și încerc să mențin acest plan. Vom începe cu dansuri de platou, la care vom dansa toți, cu mic, cu mare. Vom cânta cântece populare românești și maghiare. Invitații noștri pentru sâmbătă sunt și membrii unui ansamblu de dansuri populare de la Budapesta, care au venit aici să învețe dansuri populare românești din Micherechi, iar dacă vor fi aici, vor intra și ei la gală cu un program artistic. Avem și un joc ritmic cu pahare, apoi un dans de fete și, la final, o să încântăm publicul și cu tinerii noștri de la Ansamblul de Dansuri Populare „Gheorghe Nistor” din Micherechi. În încheiere va fi un dans comun al celor din Micherechi cu dansatorii din Budapesta. **A.B.**

